

CERCETĂRI DE ARHEOLOGIE SPEOLOGICĂ ÎN VALEA CERNEI (V)

SORIN M. PETRESCU

DIMITRIE P. NEGREI

În vara anului 2004 au fost reluate cercetările din P. Oilor (2144/ 63)¹ din Valea Cernei (fig.1-2) prin deschiderea unui sondaj notat convențional C₁₁/2004 cu dimensiunile de 2,2 x 2 m și cu orientarea aproximativă NE-SV. În vederea unei mai bune cercetări , sondajul l-am împărțit în două carouri, notate CI – cu dimensiunile de 2 x 1m - și CII, cu dimensiunile de 2 x 1,20 m (pl. I).

Stratigrafia este simplă și constă dintr-un strat de 8 – 10 cm grosime alcătuit din material clastic mărunț și mijlociu amestecat cu coprolite și mici fragmente ceramice și osteologice (**nivelul II**), urmat de nivelul nederanjat (**nivelul I**) – probabil și datorită apropierii de peretele peșterii – gros de cca. 0,30 – 0,40 cm alcătuit din căzături calcaroase, multă cenușă, ceramică și oase, unele cu urme de ardere. În CII s-a conturat o groapă conținând cenușă, căzături mărunte, fragmente ceramice, un fragment de râșniță, oase și scoici, sugerând prezența aici a unei gropi pentru resturi menajere (Fig. 3-4). Groapa a fost golită doar parțial, ea continuând și sub o placă mai mare din calcar.

Nivelul I – de fapt cel legat și de groapa menajeră – este și cel mai bogat în material ceramic. Ceramica descoperită aparține speciilor uzuală(82 %), semifină (16 %) și fină (2 %) și este ornamentată în proporție de 6 %.

Culoarea variază de la 5YR,3/3 (pl. II/12), 5YR5,2 (pl. II/9), 5YR,5/3 (pl. III/2-3), 5YR,6/3 (pl. III/1), 5YR,6/6 (pl. II/3,6), 5YR,7/1 (pl. II/2,5) 5YR,7/2 (pl. II/1,4,7,11), 5YR, până la 7/3 (pl. II/8, 10; III/4)².

În ornamentare, procedeele folosite sunt subordonate incrustației, fapt amintit și cu alt prilej³. Dintre motive sunt utilizate *inciziile* (pl. II/2-4,9), *inciziile fine în rețea* (pl. II/1), *inciziile sub formă de „căpriori”* (pl. II/11), *incizii dispuse sub formă de rețea dublată de romburi hașurate* (pl. II/12). Ceramica uzuală este ornamentată și cu *brăuri alveolate sub buză* (pl. II/3; IV/3-4) și cu *creste* dispuse orizontal (pl. II/6).

Un motiv preferat pentru ornamentarea ceramicii semifine și fine îl constituie *impresiunile*, realizate în forme diferite : circulare pe orizontală (pl. II/7; IV/2), în rețea (pl. II/10), în șiruri pe verticală, de formă cvasi – rombică (pl. II/8), pătrate (pl. II/4-5) sau în forma literei “c” (pl. II/9).

Materialul litic este reprezentat de un fragment de râșniță din șist antofilitic.

Resturile osteologice aparțin speciilor de ovi-caprine, cerb și urs. Au fost descoperite și fragmente de scoici (*Unio pictorum*).

Pe baza analogiilor amintite cu alt prilej pentru un material aproape identic descoperit în această peșteră în anii 1998-2001⁴, atribuim descoperirile culturii Coțofeni, fazele IIIb – IIIc.

În CI la o adâncime de cca. 0, 30 m a fost descoperit un fragment de bol din pastă uzuală de culoare 5YR,6/3 cu o toartă pastilată ce aparține orizontului cultural Herculan - Cheile Turzii (pl. III/1).

Nivelul II – de fapt stratul superior puternic deranjat – conține doar câteva fragmente ceramice neornamentate și osteologice. Ceramica de uz comun este lucrată cu mâna și o putem atribui culturii Coțofeni. Face excepție un fragment ceramic lucrat la roată din pastă semifină de culoare 5YR,7/4 căruia i s-a desprins toarta din vechime și care poate fi datat la sfârșitul sec. XVIII – începutul sec. XIX (pl. III/5). Credem că fragmentul acesta poate fi pus în legătură cu vatra din

apropiere și cele 8 pietre aranjate în jurul ei și care sunt datate cu materiale arheologice în aceeași perioadă⁵.

Cercetările vor continua în viitor pentru sondarea întregii gropi menajere și cunoașterea mai bună a zonei aflate în imediata apropiere a spațiului amenajat pentru locuit de către grupurile umane preistorice.

NOTE

¹Pentru partea I, vezi *Banatica*, X, 1990, p. 59-80; pentru partea a II-a, vezi *Tibiscum*, VIII, 1993, p. 5-27; pentru partea a III-a, vezi *Tibiscum*, IX, 1997 (sub tipar !!!); pentru partea a IV-a, vezi *Sargetia*, XXVIII / XXIX , 1999-2000, p. 129-148 (sunt publicate cu scurte comentarii și planșele ce trebuiau să apară în *Tibiscum*, vol IX, 1997).

²Vezi pentru culori, *Revised Standard soil Color Charts*.

³Vezi *Sargetia*, XXVIII / XXIX , 1999-2000, p. 129.

⁴Sorin M. Petrescu, *Locuirea umană a peșterilor din Banat din epoca romană până în sec.XX*, Presa Universitară Clujeană, Cluj – Napoca, 2004, p. 28.

ARCHAEOLOGICAL RESEARCHES IN THE CERNA VALLEY (V)

ABSTRACT

In 2004 the archaeological researches are continued in the Oilor Cave (2144/63). Are observed two levels of habitations. The first level belong of Coțofeni Culture (phases IIIb – IIIc) .

The IInd level is a medley by stones, bones and a few small parts of ceramics.

The researches in this cave will be continued next years.

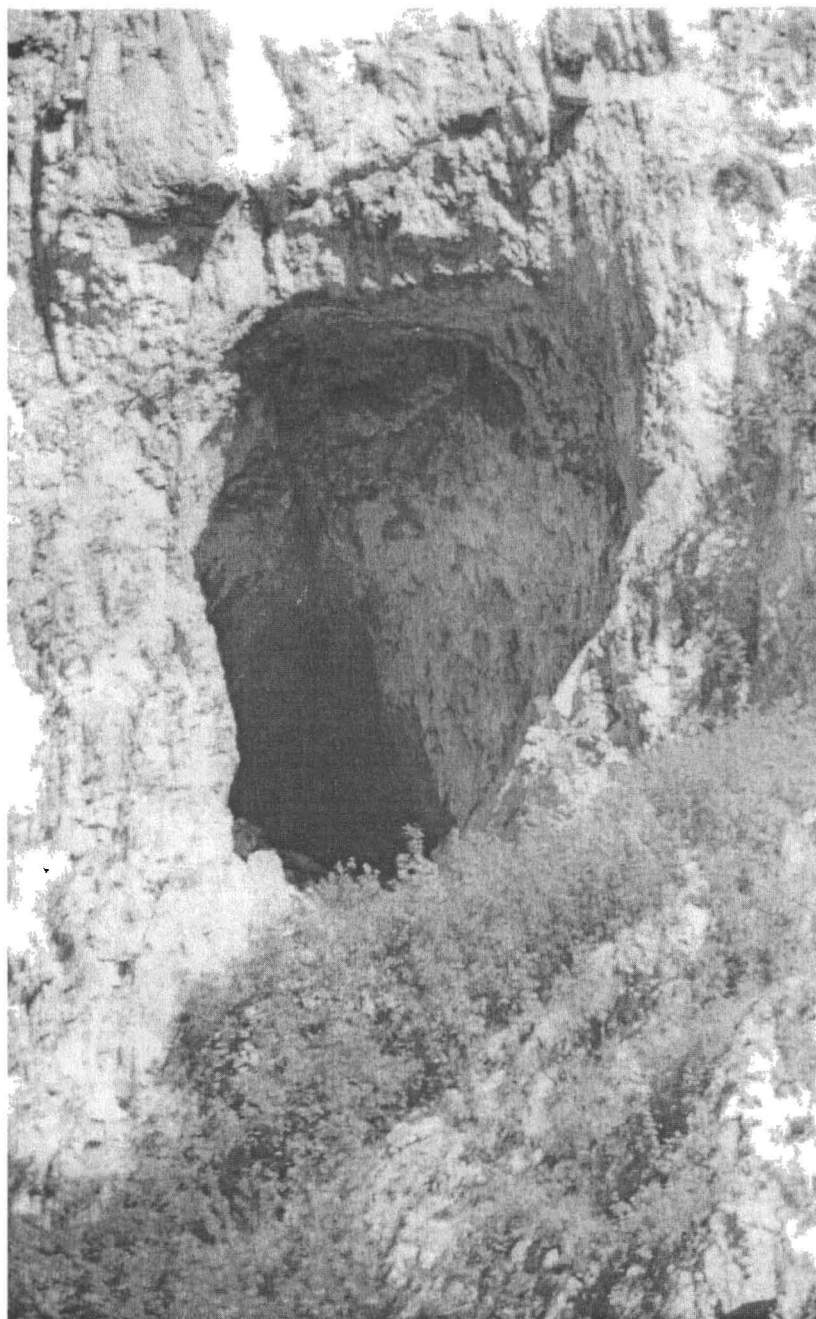

Fig. 1

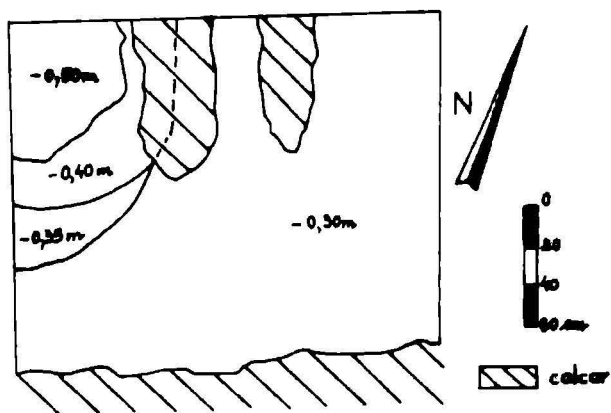
Fig. 2

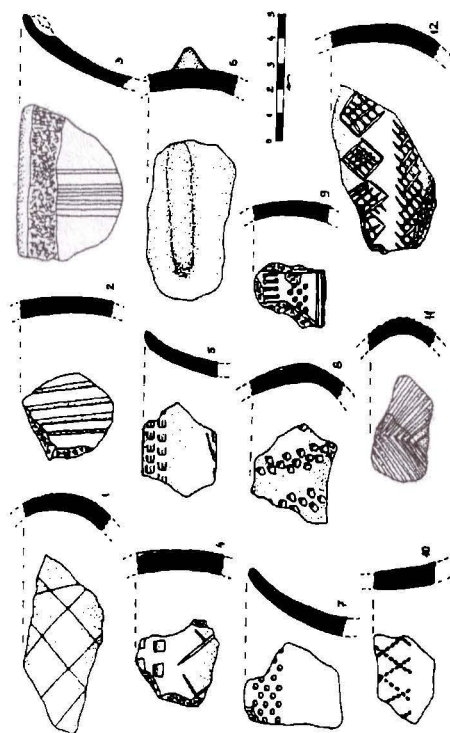
Fig. 3

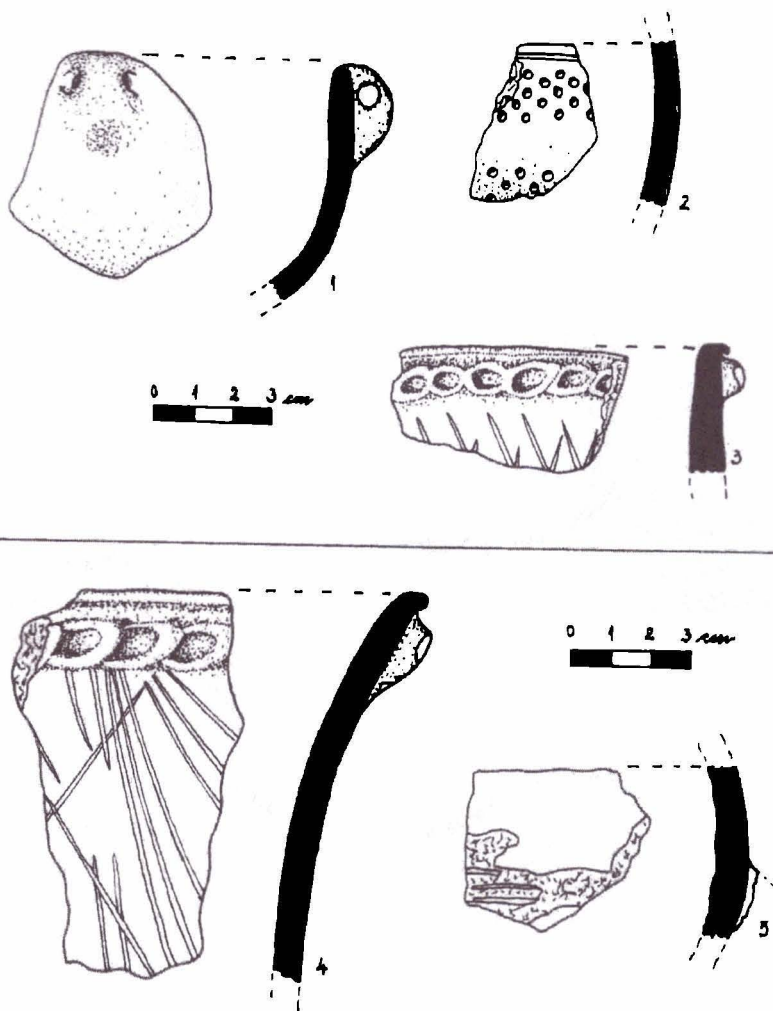
Fig. 4

Pl. 1

Pl. 2

Pl. 3